

Möte 3.

Samling med fika 18.00
Feministcirkeln startar 18.15
och slutar cirka 20.30
Servera gärna fika
till självkostnadspris.

pornografi & sexualiserat våld

Läsning inför mötet

X Kvinnofrontens handbok om "feministiskt självförsvar", om normaliseringsprocessen, kvinnojour-rörelsens livsutrymmesruta & forskning om våldtäkt, sidan 37 - 41, samt om pornografi och prostitution, sidan 59 - 63.

Upplägg

Det kan vara bra om man gjort en plan för hur lång tid de olika delarna av mötet kan ta. Då kan man kolla vartefter att man hinner med allt. Men självklart ska det bara vara ungefärliga hålltider och inget man måste följa precist!

18.15 **Först:**

Kvällens mötestidsplan. *Hur mår du idag-runda.*

18.45 **Inledning:**

Kolla vilka som har tagit med sig något att berätta. Planera in ordningen på det som ska tas upp, och kör sedan allt som inledningsvis ska sägas och visas.

Om ni vill kan någon av er prata utifrån texten som börjar på nästa sida.

19.00 **Diskussion.**

Här kan ni använda er av diskussionsfrågorna här nedanför om ni vill.

(Är ni många kan det vara bra att dela upp er i smågrupper, och då återsamlas minst en kvart innan ni ska avsluta.)

20.15 **Avrundning.** Genomgång inför nästa möte, fråga om några vill ta med sig texter, bilder, dikter eller vad som helst inför inledningen då.

Avslutningsrunda (eventuellt med bilder).

Diskussionsfrågor:

- 👉 Vad betyder pornografi för dig? (Vad tänker du när du hör ordet?)
- 👉 Varför är det så många som ser pornografin ur konsumentperspektiv och inte utifrån de som finns på porrens bilder? Vilka följder tror du det får?
- 👉 Känner du igen dig själv och/eller andra kvinnor & tjejer i kvinnojourrörelsens livsutrymmesruta? Ge exempel om du vill!
- 👉 Hur har kunskapen om mäns och killars sexualiserade våld förändrat dig?
- 👉 Hur kan vi (jobba för att) förändra samhället, så att mäns och killars sexualiserade våld inte längre får fortsätta? I stort och smått, personligt och kollektivt...

pornografi & sexualiserat våld

Inledning

Gör gärna en egen inledning. Men vill ni kan ni exempelvis läsa högt ur texten som följer här nedanför, så kort eller långt ni tycker passar.

Ett annat alternativ är att läsa upp delar av kapitlet om "Anspelningspornografi" i broschyren "Kommersiell barnpornografi – tystad kunskap och osynliggjort förtryck" (exempelvis om undersökningen av baksidestexter). Broschyren finns publicerad på internet, på adress: www.kvinnofronten.nu/FmP/anspelning.htm

ur boken "Tystnaden är bruten", ROKS 2001. Inledningen av kapitlet "Pornografi och prostitution – sexuella övergrepp som handelsvara" av Gerda Christenson

Pornografi är ett av de grvsta uttrycken för mäns sexuella våld mot kvinnor. I pornografin utnyttjas, våldtas, stympas och t.o.m. mördas kvinnor, varje dag, för att män världen över ska ha som sexuellt nöje att onanera till övergreppsskildringar. Ingenting någon säger om "frivillighet" eller "mindre grov" pornografi förändrar detta faktum. Pornografi är sexuellt våld mot kvinnor.

Pornografi är också *handel* med kvinnor. Det gäller idag mer än någonsin. Kvinnors och barns historia är en lång historia om utnyttjande och övergrepp, men handeln med kvinnors kroppar har förändrats i takt med att all handel genom historien förändrats. 1900-talet är det århundrade då män byggt upp en hel industri kring sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn, företrädesvis flickor. Genom internationaliseringen har det vuxit

fram en global könshandel av aldrig tidigare skådat mått. Pornografi- och köns-handeln är idag en av världens största och mest lönsamma industrier.

Men när kändisar och journalister pratar eller skriver om pornografi i tidningar, radio och TV i Sverige framställs pornografin som allt från "kulturyttringar" till "sexuell frigörelse".

De mest osynliggjorda

På ett sätt kan man förstå se pornografin som en kulturyttring: pornografi är ett uttryck för en patriarkal kultur grundad i kvinnoförtryck. Men medan kulturpersonligheter och sexologer i mansmedia överträffar varandra i att berätta hur frigjort och radikalt det är att använda pornografi, är det några röster som nästan aldrig hörs i debatten. Det är rösterna från de som inte använder, utan används i, pornografin.

De kvinnor och flickor som utnyttjas i kommersiell pornografi visas upp så totalt som någon kan visas upp, men samtidigt blir deras verklighet den mest osynliggjorda.

När någon kvinna förs fram i mansmedia, så är det oftast för att bekräfta hur bra det är med pornografi och sprida myter om ”den lyckliga horan”. Med ojämna mellanrum kan vi höra eller läsa om unga kvinnor, som får berätta om hur mysigt det är att vara porr”stjärna”, hur ”upphetsande” det är att ”ha sex” framför kameran, hur till och med mormor tycker det är okey med porrbilderna och så vidare. Men den som vill säga något annat har ingen röst.

Linda Marchiano, i porrbranschen känd som Linda Lovelace, citerades i otaliga media världen över medan hon fortfarande tvingades påstå att hon älskade att ständigt suga av alla män hon mötte. Linda skriver i boken *Skärseld* om när hon lyckades ta sig ur porrvärlden:

”När jag nu hade tillfälle att träffa pressfolk på egen hand utan att Chuck matade in vad jag skulle säga, så beslöt jag att berätta sanningen. Och det gjorde jag. Jag berättade exakt samma som står skrivet här – att jag hade blivit misshandlad, våldtagen och tvingad att delta i alla upptänkliga sexuella situationer. Men den historien fick man aldrig läsa i tidningarna. De sa att de inte kunde skriva så. I samma ögonblick som jag började berätta stängde reportrarna av sina bandspelare.”¹

När Linda berättade sin egen historia ville ingen höra. Och den mest berömda filmen med Linda Lovelace, porrfilmen *Långt ner i halsen*, visas än idag, världen över.

Detsamma gäller andra kvinnor som försökt berätta om sin utsatthet. Den amerikanska skådespelerskan *Traci Lords* har berättat att hon blev våldtagen när hon var 11 år och att hon sedan hamnade

i alkohol- och drogmissbruk och utnyttjades av porrindustrin för filminspelning.² I USA har de flesta av filmerna klassats som barnpornografi, eftersom hon var under 18 år när de framställdes. Men porrfilmerna med Traci Lords sprids ändå vidare, världen över, oavsett vad hon berättat. I Sverige säljs filmerna inte bara med vetskap om att detta är barnpornografi – själva försäljningsargumentet är att Traci Lords var ett utsatt barn. På baksidorna av videoomslagen står sådant som: ”Totalförbjuden i USA” och ”De allra första scenerna – när hon var som yngst”.

Det fina pratet om ”frivillighet” var just bara: prat.

Shannon Wilsey

Trots att få vill lyssna till dem, har ändå Linda Marchiano och Traci Lords fortfarande möjlighet att försöka göra sin egen röst hörd. Inte ens det har de kvinnor som inte längre lever. De kan aldrig berätta sin historia. Deras liv fortsätter oemotsagt att förvrängas i mansmedia och i pornografi.

För några år sedan visades i svensk TV ett amerikanskt TV-programinslag om en porrmodell som tagit livet av sig vad 23 års ålder.³ Hon hette *Shannon Wilsey*, men som porrmodell var hon känd som *Savannah*. Shannon bodde efter föräldrarnas skilsmässa hos pappan, men bad enträget att få flytta till mamman. Innan mamman lyckats ordna att Shannon kunde få flytta till henne, hade Shannon rymt med en 25 år äldre man, en rockstjärna. Hon började använda heroin och vid 18 års ålder började hon som porrmodell.

Hon blev en berömd porrmodell. På 5 år spelades nästan 80 filmer in med henne som Savannah. Sedan råkade hon ut för en bilolycka. Strax därefter tog hon livet av sig genom att skjuta sig i huvudet. I programmet framställdes det som om det var bilolyckan som var hennes olycka i livet.

Det var ju tråkigt, sa speakern, att

Savannah dog som hon gjorde. Hon hade till exempel inte klarat upp sin relation till pappan än, och det var pappan så ledsen för. Efter Shannons död hade man funnit ett brev hon skrivit till sin far, ett brev som pappan sa "hade uttryckt en hel del smärta". När speakern berättade om brevet fick man se en kort sekvens med en bild av det. Det enda man hann se var att brevet var skrivet med darrig stil, som under drogrus eller stor känslomässig press, att stilen blev alltmer spretig och att det sista stod med stora bokstäver: JAG HATAR DIG!

Med videon på stillbild kunde man fortfarande inte läsa början av Shannons brev till sin pappa, men därifrån man kunde läsa stod det:

*"...ALDRIG FÖRLÅTA DIG! Du tror att Gud har det, men om det finns någon Gud så ser han den tortyr och smärta jag har gått igenom sen jag föddes och skulle omöjligt kunna förlåta dig. Du kommer att dö med vetskapen om att DITT FÖRSTFÖDDA BARN HOPPAS ATT DU SKA RUTTNA I HELVETET MED ALLDENS SMÄRTA SOM FINNS I MIG. P.G.A. DIG! FÖRSÖK ALDRIG NÅGONSIN KONTAKTA MIG IGEN! JAG HATAR DIG!"*⁴

I hela programmet pratades det som om det är den naturligaste sak i världen att en flicka blir porrmodell. Att Shannon hade problem med alkohol och droger, och att hon hade stora skatteskulder, framställdes som hennes "fel", som att hon inte kunde "handskas" med vare sig pengar eller "kändisskapet". Och hon dog "bitter och utblottad", sa speakern.

Shannon kommer aldrig att kunna berätta vad hennes pappa gjort mot henne. Hon kommer aldrig att få ge sin version av historien om hennes liv. Det enda vi vet är att hon inte stod ut med det liv hon levde.

Men att Shannon är död spelar ingen roll för de massor av svenska män som just nu sitter och onanerar till denna skildring

av henne, från baksidestexten till filmen "en OSKULD på rymmen":

"Hon har långt, blont, rakt hår.

Ett gulligt, barnsligt leende.

En smal midja. Mjuka, fasta bröst. Hon är renheten.

Ungdomen. Oskulden.

Det låter som en beskrivning av Barbie – och det är just vad Savannah är. En söt docka som alla flickor drömmer om att ha.

Att vårda ömt.

Men istället är det killarna som får tag i henne.

'Av med paltorna, Barbie!

Fram med häcken, Barbie!

Ner på knä! Isär med benen!

Dra ner min gylf, Barbie!

Tyst, Barbie, inte prata med mat i munnen!

Aldrig förr har en så söt och näpen docka fått vara med om så hårda karlatag..."

Alla de män världen över som i denna stund onanerar till dessa skildringarna av "Savannah" bryr sig inte det minsta om Shannon Wilsey och hennes förstörda liv. Flickan/kvinnan som utnyttjas har inget människovärde för dem. Hon är ingen medmänniska. Hon är ingenting.

Så berättar pornografin för oss om kvinnors värde i vårt samhälle:

*"När din våldtäkt är underhållning, är din värdelöshet fullkomlig."*⁵

Pornografi är avbildningar av sexuella övergrepp

Ordet pornografi kommer från de gamla grekiska orden *porne*, som betyder "hora", och *graphos*, som betyder "skrivning, etsning, teckning". Pornografi betyder att skildra kvinnor som "horor", handelsvaror, sexuella slavar. Den amerikanska feministen *Andrea Dworkin* skriver i boken *Pornography. Men possessing women:*

”Ordet pornografi betyder inte ’att skriva om sex’ eller ’erotiska avbildningar’ eller ’avbildningar av sexuella handlingar’ eller ’avbildningar av nakna kroppar’ eller ’sexuella framställningar’ eller någon annan sådan förskönande omskrivning. Det betyder den grafiska avbildningen av kvinnor som värdelösa horor.”

...

”Nutida pornografi anpassar sig strikt och bokstavligt till ordets ursprungliga mening: den grafiska avbildningen av värdelösa horor, eller, med våra ord, slampor, kor (som i: sexuell boskap, sexuell egendom), fittor. Ordet har inte ändrat innebörd och genren är inte felbetecknad. Den enda förändringen av ordets mening är med avseende på dess andra del, graphos: nu finns det kameror – det finns stillbilder, film, video. Metoderna för den grafiska avbildningen har utvecklats i antal och i art: innehållet är detsamma; innebörden är densamma; syftet är detsamma; de avbildade kvinnornas status är densamma; de avbildade kvinnornas sexualitet är densamma; de avbildade kvinnornas värde är detsamma. Med de teknologiskt avancerade metoderna för grafisk avbildning krävs det verkliga kvinnor för att avbildningen som sådan ska kunna existera.”⁶

Pornografi är avbildningar av sexuella övergrepp.

”Vanlig” porr

När vi feminister påpekar att pornografi är övergrepp, möts vi av bagatelliseringar: – Ja, om kvinnan *tvings* är det förstås fel. Ja, om det är *våld*, så är det fel. Men annars... Många säger sig vara emot barnpornografi och/eller ”vårdspornografi”, men både höga representanter för barnrättsorganisationerna, de politiska partiernas kvinnoförbund och många andra, tillägger oftast att ”vanlig” porr är de naturligtvis inte emot.

Det allra mesta av den pornografi som sprids i Sverige är ”vanlig” pornografi. Den kan inte dömas enligt lagen mot sexuellt våld eller tvång eller lagen mot barnpornografi. Den säljs och hyrs ut i matvaruaffärer och videobutiker runt hela Sverige. En sådan ”vanlig” porrvideofilm är ”Världens största gangbang”.

Gangbang är amerikansk slang med en glidande betydelse från ”gruppsex” till gängvåldtäkt. Engelska ord används ofta i pornografin för att betraktaren inte ska reagera mot våldet. Fler hade kanske reagerat mot filmen om hela titeln översatts till svenska: ”Världens största gängvåldtäkt”.

I den kommersiella pornografin är gängvåldtäkter i och för sig normalt, men den här markeras som speciell: världens största. På videoomslaget står att den är inlämnad till Guinness rekordbok, så att konsumenten ska uppfatta att detta är seriöst. Och filmens innehåll beskrivs så här:

”Nykomlingen Annabel Chong. 250 vilt främmande män får göra vad de vill med Annabel. Analt! Dubbelmacka! Floder av munkaskader!”

Inspelningen av den här porrfilmen beskrevs i tidningen Expressen i en liten notis med rubriken ”Klarade bara 251 män”. Den korta texten löd:

”Det gick inte riktigt för den 22-åriga studentkan Annabel, när hon på tio timmar skulle ha sex med 300 olika män. Det blev bara 251 samlag och det uppmärksammade världsrekordförsöket avslutades när Annabel erkände att hon inte orkade mer.”

Var det några problem med händelsen, så var det enligt Expressen alltså att det ”inte gick riktigt” för Annabel. Så bagatelliserar porrindustrin och massmedia grovt sexuellt utnyttjande av en ung kvinna. Så lär de oss hur vi ska se på pornografi – och sexualitet. Det skrev ju Expressen, att detta var att ”ha sex” och ”samlag”.

Expressen valde ur vilket perspektiv de skulle skildra händelsen, och det var inte Annabels. Under 10 timmar utnyttjas denna unga kvinna, gång på gång, av olika män – TVÅHUNDRA-FEMTIOEN stycken – och de utnyttjar henne i munnen, i anus, i slidan, utnyttjar varje liten del av hennes kropp, hela tiden, i ett sträck. Kan ni föreställa er hur hon kände sig när hon efter tio timmar bad dem sluta?

Det är bara *ett* exempel på ”vanlig” kommersiell pornografi.

Noter:

1. Linda Lovelace: *Skärseld – en självbiografi*. Askelin & Hägglund 1983, sidan 209.
2. Intervju i TV 4/Stina Dabrowski, hösten -95. Läs mer: *Kommersiell Barnpornografi – tystad kunskap & osynliggjort förtryck*. Folkaktionen mot Pornografi 1996, sidan 5.
3. TV 5: *Bakom rubrikerna*.
4. Min översättning.
5. Andrea Dworkin: *Letters from a War Zone*. Secker & Warburg 1988, sidan 279. Min översättning.
6. Andrea Dworkin: *Pornography. Men possessing women*. The Women's Press 1984, sidan 200. Min översättning.

läs mera...

- ★ Ulla Carlsson: *Våld och pornografi i medierna. Åsikter om medieväldets och pornografins påverkan på unga människor*. The International Clearinghouse on Children, Youth and Media, Nordicom, Göteborgs universitet, 2005.
- ★ Gerda Christenson, Christina Nilsson & Amin Wikman: *feministiskt självförsvar. En handbok från Artemis Systrar & Kvinnofronten*, 2003.
- ★ Gerda Christenson: *Kommersiell barnpornografi – tystad kunskap & osynliggjort förtryck*. Folkaktionen mot Pornografi 1996.
- ★ Gerda Christenson & Christina Nilsson: *När din våldtäkt blev underhållning Om pornografi, våld & påverkan – en undersökning om porrindustrins avsikter*. Kvinnofronten 1997.
- ★ Gerda Christenson: *SEX & MEDIA = pornofierad puritanism*. Kvinnofronten 2007.
- ★ Anette Dina Sørensen & Susanne V. Knudsen: *Unge, kön og pornografi i Norden – Slutrapport*. Nordiska Ministerrådet, Danmark 2006.
- ★ Andrea Dworkin: *Letters from a War Zone. Writings 1976 - 1987*. Secker & Warburg, England 1988.
- ★ Louise Eek: *Spelat liv*. Bokförlaget Atlas 2001.
- ★ R. Amy Elman: *Från våldtäkt och misshandel till prostitution: Att synliggöra sambanden*. ROKS 1993.
- ★ Anna-Karin Granberg: *Där ingenting kan ses – en familjeberättelse*. Wahlström & Widstrand 1992.
- ★ Stina Jeffner: *Liksom våldtäkt, typ...* Brevskolan 1998.
- ★ Kvinnofronten: *På tal om porr. Argument för och emot pornografi*. 1993.
- ★ Red. Dorchen Liedholdt & Janice G. Raymond: *The Sexual Liberals and the Attack on Feminism*. Teachers College Press, USA 1990.
- ★ Eva Lundgren: *Gud och alla andra karlar*. Natur och Kultur 1990.
- ★ Eva Lundgren: *Väldets normaliseringsprocess – två parter, två strategier*. ROKS 1991.
- ★ Agneta Lundström, Gunilla Nordenfors, Gerda Christenson & Maggie Wikström: *Tystnaden är bruten – Ta ansvar*. ROKS 2001.
- ★ Sven-Axel Månsson & Peder Söderlind: *Sexindustrin på nätet. Aktörer, innehåll, relationer och ekonomiska flöden*. Égalité, 2004.
- ★ Hanna Olsson: *Catrine och rättvisan*. Carlssons Bokförlag 1990.
- ★ Regeringskansliet: *Sexualiseringen av det offentliga rummet. En sammanställning av hearingen den 12 maj 2004*.
- ★ ROKS: *Hur mår du, kvinna? Hur mäns sexuella våld påverkar kvinnors hälsa*. Konferensrapport 1995.
- ★ ROKS: *Sexuella övergrepp mot kvinnor och flickor*. Konferensrapport 1997.
- ★ Maria Wendt Höjer: *Rädslans politik. Våld och sexualitet i den svenska demokratin*. Liber 2002.